

УДК 343.28/29

Олена Сергіївна ГУТОРОВА,

курсант групи Ф1-406 ХНУВС

Науковий керівник: старший викладач кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук Олішевський О. В.

КРИМІНАЛЬНА ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ОСІБ, ЯКІ ВЧИНИЛИ ЗЛОЧИННИ ЗА УМОВИ ПРИМУСОВОГО ДОВЕДЕННЯ ЇХ ДО СТАНУ АЛКОГОЛЬНОГО СП'ЯНІННЯ

Особа в стані алкогольного сп'яніння в більшості випадків не перестає бути осудною, а тому даний стан не є підставою для звільнення від кримінальної відповідальності. Більше того, стан алкогольного сп'яніння є обставиною, що обтяжує покарання. Це змінений стан свідомості, викликаний дією етилового спирту на центральну нервову систему, за якого у людини відзначаються психічні, поведінкові та фізіологічні порушення.

На практиці виникає питання про притягнення до кримінальної відповідальності осіб, які вчинили злочини за умови їх примусового доведення до стану алкогольного сп'яніння.

Згідно зі ст. 21 КК України, передбачається кримінальна відповідальність особи, яка вчинила злочин у стані сп'яніння внаслідок вживання алкоголю, наркотичних засобів або інших одурманюючих речовин.

Відповідно до медичного критерію виділяють такі види алкогольного сп'яніння: фізіологічне та патологічне. При першому особа за власною волею доводить себе до стану алкогольного сп'яніння, усвідомлює негативний вплив спиртних напоїв, наркотиків або інших одурманюючих речовин на психіку; передбачає характер можливої суспільно небезпечної поведінки в результаті стану сп'яніння і можливі суспільно небезпечні наслідки. За інтелектуальним критерієм встановлено, що навіть у стані глибокого фізіологічного сп'яніння особа не втрачає повністю здатності усвідомлювати характер вчинюваних діянь і керувати ними.

Тому, при здійсненні злочинів у стані фізіологічного сп'яніння відсутній не тільки медичний (психічне захворювання), але і юридичний критерій неосудності, а тому така особа визнається осудною.

Від простого алкогольного сп'яніння необхідно відрізняти також і випадки патологічного сп'яніння. Під впливом психічних захворювань (алкогольний делірій, алкогольний галюциноз), що виникають на ґрунті хронічного алкоголізму або під впливом різних несприятливих обставин – фізичного або психічного виснаження, нервових перевантажень та інших несприятливих обставин, навіть при незначному вживанні алкоголю і наркотиків, настають серйозні розлади психіки, за яких особа може вчинити суспільно небезпечне діяння в стані, коли вона не усвідомлює свої дії (бездіяльність) або не може керувати ними. В таких випадках, згідно із ч. 2 ст. 19 КК України, особа визнається неосудною, і не підлягає кримінальній відповідальності.

Таким чином, підведемо наступні підсумки: по-перше, особа, яка вчинила злочин за умови її примусового доведення до стану алкогольного сп'яніння, знаходячись в стані фізіологічного сп'яніння, не звільняється від кримінальної відповідальності, оскільки в неї залишається здатність усвідомлювати свої дії та керувати ними. Однак, незважаючи на те, що відповідно до п. 13 ч. 1 ст. 67 КК України, вчинення злочину особою, що перебуває у стані алкогольного сп'яніння слугує обтяжуючою обставиною при призначенні покарання, дана умова має розглядатися як обставина, що пом'якшує покарання. По-друге, особа, яка вчиняє злочин за умови попереднього примусового введення в організм алкоголю, знаходячись в стані патологічного сп'яніння, не притягується до кримінальної відповідальності, оскільки не усвідомлює значення своїй дії та/або не керує ними.

Одержано 17.04.2018

УДК 343.976

Олена Юрїївна ЗАДНІПРОВСЬКА,

курсант групи Ф1-302 ХНУВС

Науковий керівник: доцент кафедри кримінального права і кримінології факультету № 1 ХНУВС кандидат юридичних наук, доцент Фіалка М. І.

КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВІ ЗАСОБИ ПРОТИДІЇ ПРОСТИТУЦІЇ НЕПОВНОЛІТНІХ

Нині в нашій державі проституція досить стрімко змінюється, омолоджується та тісно пов'язує себе з низкою несприятливих наслідків. Дана тема не є новою. Як соціальне явище проституція існувала в усі історичні періоди і завжди до неї були залучені неповнолітні, але, на жаль, дана проблема і нині залишається актуальною.

Вченими було висунуто та досліджено низку підходів до вивчення феномена проституції та сформовано багато визначень. Найбільш вдалим, на нашу думку, є наступне: проституція – це діяльність людини, що полягає в неодноразовому наданні сексуальних послуг іншим особам, які не ґрунтуються на почуттєвому потязі, з метою отримання винагороди, яка є основним чи додатковим джерелом існування.

На сьогодні найбільш вживаними прийомами залучення до заняття проституцією є: переконання; посилення емоційної реакції (честолобство, самоствердження, романтичні почуття, захоплення тощо); формування та розвиток реакції; шантаж; неправомірна вигода; загроза фізичного впливу; зомбування; застосування особливих прийомів та засобів (секс, наркотики, медикаменти тощо).

Необхідно зазначити, що основними вимогами до організації системи протидії проституції неповнолітніх можуть бути:

- методи і засоби кримінологічного впливу мають бути адекватними конкретним і адекватним видам девіантної поведінки;
- створення гнучкої та розгалуженої системи соціальної допомоги, що включають державні, громадські, благодійні та інші структурні ланки;